

اعتراضات دانشجویی ادامه دارد

گروه سیاسی / اگر چه جلسه رأی اعتماد دو وزیر نیرو و علوم امروز در مجلس برگزار خواهد شد، اما دانشگاه دیروز هم صحنه اعتراضات دانشجویی بود. اعتراضاتی که اکنون دیگر شکل گسترده‌تری به‌خود گرفته است. اگر روزهای اول اعتراضات مختص به چند دانشگاه بود، دیروز اما دانشگاه‌های تهران، شهیدبهشتی، صنعتی شریف، خواجه‌نصیرالدین طوسی، رازی کرمانشاه و دانشگاه شهر کرد شاهد اعتراضات دانشجویی بود. عکس‌های منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی، نشان از این دارد که بزرگ‌ترین دغدغه دانشجویان ادامه فضای امنیتی دانشگاه‌هاست و بسیاری سابقه منصور غلامی در دانشگاه بوعلی همدان را گواه این مدعا می‌دانند. فعالان دانشجویی هم در چندروز گذشته، در مصاحبه‌ها و دیدارهایشان با نمایندگان فراکسیون امید، بارها این نگرانی را مطرح کردند. در مقابل اما نمایندگان مجلس و چهره‌های سیاسی اصلاح‌طلب چندان با دانشجویان هم‌نظر نیستند و معتقدند دانشگاه، شناخت درست و دقیقی از منصور غلامی ندارد و همین امر سبب شده تا چنین واکنش‌هایی را از سوی دانشگاه دربرداشته باشد. به‌رتر تیب یک‌سوی میدان دانشجویانی هستند که توقع داشتند، حسن روحانی پایداری بیشتری بر سر معرفی وزیر علوم همسو با مطالبات دانشجویی از خود نشان دهد و سوی دیگر میدان دولت و اصلاح‌طلبانی که توقع صبر بیشتری از دانشگاه دارند و مدام یادآور می‌شوند، غلامی گزینه بیست‌ویکم حسن روحانی بود و باید شرایط دولت و پیچیدگی‌هایی را که با آن روبرو‌وست درک کرد.

عکس‌روشن نوریوزی / جامعه‌فرما

سرما به‌های نمادین را محدود می‌کنند

برخلاف سال‌های گذشته، حسن روحانی در آیین افتتاح نمایشگاه مطبوعات شرکت نکرد و معاون اول خود را راهی این مراسم کرد. اسحاق جهانگیری، در توضیح اینکه چرا رئیس‌جمهور در این مراسم حضور پیدا نکرد، گفت: آقای روحانی همیشه با علاقه در نمایشگاه مطبوعات حضور می‌یافتند و امسال هم برنامه‌ریزی کردند ولی به‌دلیل کثرت کار از من خواستند در این مراسم حضور یابم، به‌همین خاطر مراتب سپاس، خداقوت و خسته‌نباشید ایشان را به شما ابلاغ می‌کنم. به گزارش ایلنا، جهانگیری با تاکید بر اینکه دولت تنگناها و محدودیت‌هایی هم دارد و ما برای بازشدن دست دولت از شما استمداد می‌طلبیم، اظهار کرد: از افراد و جریان‌های سیاسی و از رسانه‌ها می‌خواهم در جهت منافع ملی و مصالح نظام برای پیشبرد توسعه کشور دست‌به‌دست هم بدهیم. موضوعات مورد تفاهم زیادی باهم داریم؛ اسلام، ایران، قانون اساسی، امام و رهبری مورد تفاهم‌ماست. معاون اول رئیس‌جمهور با بیان اینکه برای مقابله با فساد نیازمند به صحنه آمدن شما اهالی رسانه هستیم، تصریح کرد: فساد نهادینه‌شده است. وقتی فساد نهادینه می‌شود که رات وجود داشته باشد و افراد پاسخگو نباشند و رسانه‌ها در میدان نباشند، رسانه‌ها در مقابله با فساد نباید لنگت زبان داشته باشند. معاون اول رئیس‌جمهور با بیان اینکه ما مسئولان باید از بیکار شدن روزنامه‌نگاران، بیسته شدن رسانه‌ها و زبان‌دهی مطبوعات نگران باشیم، یادآور شد: باید چاره‌اندیشی کرد. مطبوعات با زبان‌دهی امکان تداوم حیات ندارند. جهانگیری در پایان یادآور شد: از سیاسی، اقتصادی، قضایی و… علامت توسعه‌نیافتگی جامعه است. دوام و استمرار حیات مطبوعات به‌عنوان علامت مهم توسعه کشور است. جهانگیری در پایان یادآور شد: ما نیازمند پاسداشت سرمایه‌های اجتماعی و نمادین هستیم، اگر نبود اعتماد مردم، مگر می‌شد فضاسازی آمریکا که برای ناامین کردن کشور صورت گرفته بود را حل کرد؟ مگر می‌شد سرمایه‌ها به کشور بازگردند؟ چه ضراری بر زدن چوب حراج به سرمایه‌های نمادین کشور است؟ از این سرمایه‌های نمادین برای ایران کشور و نظام و رهبری حفاظت کنیم و برای آنها محدودیت ایجاد نکنیم. برای توسعه کشور و عبور از تنگناها دولت را یاری کنید.

یادداشت اختصاصی

ائتلاف را بیش از یک ابزار نبینیم

محمدجواد روح

روزنامه‌نگار

در فرصت کوتاهی که دوستان روزنامه نوپای «جامعه‌فردا» به من دادند تا چند نکته‌ای درباره حال‌وروز امروز اصلاح‌طلبان بنویسم؛ به‌نظرم آمد، جا دارد از یک نگرانی سخن بگویم. این نگرانی را می‌توان «جابه‌جایی کارکردی مفاهیم» نامید. این «جابه‌جایی کارکردی مفاهیم» به‌انتلافی برمی‌گردد که حداقل طی چهارسال گذشته در عرصه سیاسی ایران ظهور و بروز و تاثیر داشته‌است. ائتلافی که بین نیروهای اصلاح‌طلب با جریان‌های تجدیدنظرطلب (خردروز) جناح راست صورت گرفت. این ائتلاف که شاید به‌شکل نظری نطفه آن در انتخابات ۸۸ و با محوریت نامزد برآمده از جناح چپ خط امام بسته شده بوده، در آخرین روزهای

نزارش

عملا این

امکان از

همه فعالان

سیاسی

گرفته شده

است تا

بتوانند با

تمام توان و

قدرت خود

وارد میدان

شده و به

رقابت سالم

بپردازند

عکس‌روشن نوریوزی /

جامعه‌فرما

منتهی به انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۳۹۲ با محوریت یک نامزد برآمده از طیف راست میانه متولد شد. البته، شرایط بحرانی کشور در سال ۱۳۹۲ و دست‌وپایین اصلاح‌طلبان در معادلات قدرت، چنین ائتلافی را منطقی و قابل‌دفاع می‌نمود. ائتلافی که در انتخابات پارلمانی ۱۳۹۴ و ریاست‌جمهوری ۱۳۹۶ تکرار شد و نتایج قابل‌قبولی هم در سطح «نتیجه‌انتخابات» به‌همراه داشت. اما نکته اصلی برای ارزیابی کارنامه سیاسی ائتلاف اصلاح‌طلبان و راست‌های تجدیدنظرطلب (خردروز) بررسی دستاوردهای آن از منظر «کارکرد انتخابات» است. به‌نظرم می‌رسد این ائتلاف باگذشت زمان و از هر انتخابات به انتخابات بعد، دستاوردهای کمتری از این منظر داشته است. به‌عبارت دقیق تر، اگر انتخابات ۹۲ تاثیر جدی بر گردش مواضع کشور در حوزه سیاست‌خارجی و کاستن از تنش‌های مداوم سیاسی و اقتصادی و تقویت جامعه مدنی آسیب‌دیده‌از دوران هشت‌ساله احمدی‌نژاد داشت؛انتخابات ۹۴ با دستاوردهای کمتری در پارلمان همراه بود و مجلس بیش

محمدرضا خاتمی از تغییر ساختار شورای اصلاح‌طلبان خبر داد

توان تشکیل ۱۰ دولت داریم

اعظم و بیسمه – شرایط امروز اصلاح‌طلبان، ائتلافی است. باید قواعد و چارچوب‌های ائتلاف را با همه معایب و مزایا در کنار هم دید. «این بن‌ما به سخنان اکثر چهره‌های شاخص اصلاح‌طلبان و البته محمدرضا خاتمی در این روزها است» زمانی که احزاب اجازه فعالیت ندارند و کار حزبی برای جریان اصلاح‌طلب، شدنی نیست به ائتلاف روی آورده‌اند. در شرایط ائتلاف باید به حداقل‌ها بسپنده کرد، نه توقع حداکثری داشت. «انتقادات به این ائتلاف که خود را در عملکرد شورای سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان در جریان دو انتخابات مجلس و شوراهای شهر نشان داده را می‌پذیرد و می‌گوید: «ساختار شورای سیاست‌گذاری در حال بازنگری است» اما باز وعده نمی‌دهد که همه انتقاداتی که به این شورا وارد

آقای دکتر خاتمی؛ موضوعی که برای گفت‌وگو در نظر گرفته‌ایم در خصوص روند و برنامه‌های اصلاح‌طلبان برای ارزیابی عملکرد شورای سیاست‌گذاری در انتخابات‌های گذشته، با نگاهی به آینده است؛ اکنون که بحث‌های بعداز انتخابات فروکش کرده است می‌توان در فضای منطقی تر و دور از احساسات عملکرد شورا و برنامه اصلاح‌طلبان برای آینده را مورد نقد و بررسی قرار داد. در یک بررسی کلی خروجی شورای سیاست‌گذاری تاکنون انتخابات مجلس، ریاست‌جمهوری و شوراهای شهر بوده است که انتقادات جدی به آن وارد شده است. آیا اصلاح‌طلبان و به‌خصوص چهره‌های شاخص این جریان برنامه مشخصی برای تجدیدنظر در روند شورای سیاست‌گذاری و ترمیم آن در نظر دارند؟ و اساسا جنابعالی چقدر این مسئله را ضروری می‌دانید؟

ابتدا باید بگویم اصلاح‌طلبان در سال‌های اخیر نشان داده‌اند که روند رو به جلویی داشته‌اند، از گذشته خود، اشتباهات، کاستی‌ها و کمی‌هایشان عبرت گرفته و در مراحل بعدی آن را جبران کرده‌اند؛ هم به‌لحاظ تشکیلاتی و هم به‌لحاظ برون‌دهی عملی که باید داشته باشند، کارشان بهتر می‌شود؛ اما برای تحلیل یک پدیده باید ببینیم در چه شرایطی آن پدیده تشکیل می‌شود، ما بیسار دوست داشتیم شرایط به‌گونه‌ای باشد که همه احزاب خودشان باشند و از همه نیروهایشان استفاده کنند، ایده‌های خود را رسماً اعلام کنند، دنبال و پیگیری کنند و در حقیقت نمایندگانی که برای ایده‌های خود دارند، معرفی کنند (هر کسی هم که که در کشورمان حاکم است و از سال‌های ۸۴ و به‌نوعی دیگر از سال ۸۸ به بعد ایجاد شده، عملا این امکان از همه فعالان سیاسی گرفته شده است تا بتوانند با تمام توان و قدرت خود وارد میدان شده و به رقابت سالم بپردازند. بنابراین چاره‌ای

از آنکه دچار «تغییر رفتار» (کارکرد) نشود؛ صرف‌ا در سطح گفتار تاحدی از رادیکالیسم مجلس نهم فاصله گرفت. در انتخابات ریاست‌جمهوری ۹۶ اما، آنچه تاکنون از محصول این ائتلاف برآمده حاشیه‌رفت و حذف تقریبا تمامی اصلاح‌طلبان موثر از مناصب تاثیرگذار، به‌ویژه در حوزه‌های سیاسی و فرهنگی و نیز توجیه‌ناکارآمدی‌ها و کنار گذاشتن شعارهای انتخاباتی باجملات بهانه‌آلودی از قبیل «می‌خواستیم و نشد!» بوده‌است. با این حال، چهره‌ها و احزاب اصلی اصلاح‌طلب همچنان از این ائتلاف دفاع می‌کنند و حتی برخی بزرگان این جناح از سهم‌خواهی و انتقاد اصلاح‌طلبان «احساس خجالت» می‌کنند. درحالی‌که به نظر می‌رسد آنچه مایه خجالت است «جابه‌جایی کارکردی مفاهیم» در نزد اصلاح‌طلبان و ناتوانی از تحلیل و تبیین تبعات روند موجود است. اصلاح‌طلبان با تقدیس ائتلاف و دفاع تمام‌قد از دولت روحانی، عملا اهداف ارزش‌ها، راهبردها و برنامه‌های سیاسی خود را کنار گذاشته‌اند و همچون شهروندانی عادی (آن هم منفعل) اختیار و ابتکار عمل را به دولت سپرده‌اند تا هر آنگونه که می‌پسندد و با هر بازنگری که او را توانمند می‌انگارد، هر سناریویی را به هر صورتی به اجرا گذارد. اصلاح‌طلبان تصور می‌کنند حال که با روحانی و

همراهان راستگرای او (به هر دلیل) ائتلاف کرده‌اند؛ پس برنامه، اهداف، راهبرد و رویکرد آنها هم همان باید باشد که روحانی در پیش گرفته است. حال آنکه روند تحولات آشکارا نشان از آن دارد که راهبرد و برنامه روحانی پس از انتخابات کاملادر تعارض با یک برنامه و پروژه اصلاح‌طلبانه قرار دارد. این سخن، البته به‌معنای آن نیست که اصلاح‌طلبان را بابت تصمیم خود در انتخابات ۹۶ شماتت کنیم و حمایت آنان از روحانی را زیر سوال بریم، اما جای این نقد هست که آنان فراموش کرده‌اند حمایت از روحانی چه در ۹۲ و چه در ۹۶ و فراتر از آن، کلیت ائتلاف چیزی فراتر از یک ابزار برای بهبود شرایط کشور نبوده‌است. اما وقتی این ابزار ناکارکرد یا کژکارکرد می‌شود؛ نمی‌توان از نقد آن دست‌شست و آن را فراتر از کلیت خواست‌ها و شعارهای اصلاح‌طلبانه نشانند و در واقع، جای هدف و وسیله را عوض کرد! این دغدغه‌ای است که درباره کلیت اصلاح‌طلبان، دولت روحانی و ائتلاف وجود دارد و به نظر نمی‌رسد حتی اگر به این دغدغه‌هایی توجه‌بمانیم و بخوایم رویه چهارسال گذشته را تداوم دهیم؛ در عمل این امر در انتخابات‌اتی شدنی باشد. چراکه ائتلاف با از دست دادن هویت و اهداف خود و تضعیف پایگاه اجتماعی، بیش از ابزاری زنگ‌زده نخواهد بود…

شده است حل شود، به‌دلیل آنکه شورا برآمده از یک ائتلاف است.

آنگونه که محمدرضا خاتمی به «جامعه فردا» گفت، قرار است گام‌هایی در راستای شفاف‌سازی عملکرد شورای سیاست‌گذاری و نحوه بستن لیست‌ها برداشته شود؛ همچنین قرار است با اتخاذ سیاست‌هایی، اصلاح‌طلبان از شخصیت‌محوری دور شده و به‌سمت تشکیلاتی‌تر شدن پیش بروند. گفت‌وگو با محمدرضا خاتمی پیرامون نقد شورای سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان آغاز شد اما به‌مناسبات اصلاح‌طلبان با دولت روحانی و برنامه آنها برای آینده این جریان نیز پرداخته شد.

می‌شود؛ مجموعه اینها سبب می‌شود نسبت به قبل عیوب کمتری داشته باشیم.

گفته می‌شود پیشنهادهایی برای تشکیل پارلمانی از نمایندگان احزاب مطرح شده که تصمیمات در این پارلمان به رای گذاشته شود و اعضای پارلمان با انتخابات‌های درون حزبی به پارلمان فرستاده شوند، به نظر شما این ایده چقدر قابل تحقق است؟ هنوز در کشور ما شرایط به‌گونه‌ای نیست که همه بار جریان اصلاحات را احزاب بر دوش بکشند، دلیل آن هم این است که هنوز هیچ تعریفی برای اینکه چه حزبی اصلاح است یا خیر؟ چه حزبی اساسا عملکرد حزبی دارد یا جریان احزاب و شخصیت‌های اثرگذاری که ممکن است در این جریان حزبی هم نباشند یا نهادهایی باشند که نهادهای حزبی نیستند و در آنجا اثرگذارند بیاندیشیم و ترکیب اینها را داشته باشیم؛ بدون تردید باید وزن احزاب و تشکل‌های سیاسی در درون نهادی که بعدا می‌خواهد تشکیل شود پررنگ‌تر و سنگین‌تر باشد.

چه میزان در تجدیدنظر ساختار شورای سیاست‌گذاری به‌مشکلاتی که برای آقای سید محمدخاتمی پیش آمده توجه خواهد شد؟ به اعتقاد شما چه میزان از اعمال محدودیت‌ها برای ایشان بر جریان اصلاح‌طلب تاثیر خواهد گذاشت و اساسا جریان اصلاحات چقدر آمادگی دارد که حرکت خود را بدون آقای خاتمی پیش ببرد؟

با ما بد به آن سمت حرکت کنیم، نقش آقای خاتمی یا شخصیت‌های دیگری که در جریان اصلاح‌طلب است، متأسفانه با خوشبختانه از تشکل‌ها و جریانات سیاسی پررنگ‌تر هستند؛ نقش آنها در عین حال قابل‌انکار نیست و نمی‌توان آنها را نادیده گرفت؛ طبعاً نبودن و کم‌رنگ شدن

بگذشته خواهد بود.

قرار است در ساختار شورای سیاست‌گذاری تجدیدنظر شود و سازوکار تغییر کند یا تنها قصد ترمیم آن وجود دارد؟

به روند‌های مختلفی فکر می‌شود، اما مهم‌ترین موضوع ترمیم یا حتی تغییر ساختار جریان تصمیم‌گیری در مجموعه جریان اصلاحات خواهد بود.

یعنی ممکن است ساختار شورای سیاست‌گذاری به‌صورت انتخابی پیش برود؟

درحال حاضر در داخل کشور مکانیزی برای برگزاری انتخابات در درون جریان اصلاحات نداریم، احزاب اصلاح‌طلب، شخصیت‌های اصلاح‌طلب و نشان چیست؟ فعال و غیرفعال اصلاح‌طلب چه کسانی هستند؟ چه کسانی میدان دارند و چه کسانی خیر؟ حضور چه کسانی در این جریان سبب افزایش یا کاهش حساسیت‌ها خواهد شد؟ بنابراین عملا یک تشکیلات گسترده وسیعی که هرم دموکراتیک را مستقر کنیم که از پایین همه افرادی که در جریان اصلاحات هستند تصمیم بگیرند، نداریم؛ این واقعیت‌های موجود جامعه‌ماست، اگر ما می‌توانستیم تشکیلات دموکرات داشته باشیم، حزب داشتیم و لزومی نداشت که ائتلاف داشته باشیم؛ ائتلاف‌ها همیشه برای بعد از انتخابات است، ولی ما به‌خاطر ساختار خاص سیاسی‌ای که در کشورمان است، روی حداقل‌ها کار کنیم؛ بنابراین ایندکه تصور کنید یک تشکیلات دموکراتیک منطبق بر عرف اصلاحات دموکراسی تشکیل می‌شود خیر، این‌طور نخواهد بود. **پس شورای سیاست‌گذاری از چه لحاظ دموکراتیک‌تر می‌شود؟**

دامنه بیشتری از افراد را دربرمی‌گیرد، شاید دخالت احزاب و گروه‌ها به نوعی در این جریان بیشتر شود، جریان شفاف‌تر